

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

Decés del professor Albert Compte

| Geògraf, historiador i professor, sobretot a l'institut Ramon Muntaner de Figueres, on va exercir del 1957 al 1986, que es va jubilar. Vint-i-nou anys, un parell de generacions d'empordanesos que l'han vist dibuixar amb guixos de colors uns mapes exquisits, clars i precisos. Si la lliçó és d'història, el mapa va mostrant fronteres i moviments socials o militars, i si és de geografia, carenes i rius. Si Pau Vila va dir que per fer geografia s'ha de caminar, el Sr. Compte hi afegeix que s'ha de saber dibuixar. Mentre va fent el mapa, i complementant-se una cosa amb l'altra, a la vegada explica el tema d'esquena a una aula plena d'alumnes que el segueixen en silenci. Albert Compte formava part dels ensenyants que tenen la sort de dissuadir els estudiants de qualsevol atzagaiada sense fer cap crit ni gesticulació, només amb l'actitud natural, el rictus corrent i la mirada habitual. Com passa amb l'oïda musical o l'habilitat innata per dibuixar o escriure, que es té o no, i no es pot aprendre. Segur de si mateix, quan gairebé cap professor portava els alumnes enlloc, Compte els acompanyava al que ell en deia «el casc antic de Figueres»: Peralada i Castelló

d'Empúries, i a Ullastret i Empúries. Nascut a la veïna Castelló, arribar a ser professor del Muntaner era un desig que l'acompanyà des de l'ús de raó professional. Va passar per escoles del seu poble, del Collell, al Muntaner mateix, per la universitat, i treballà a Barcelona, Lleida i Cartagena esperant que sortís la plaça de catedràtic del centre figuerenc. Tornat a l'Empordà, a contracor va ser director del centre uns anys, però el que en realitat li agradava d'exercir al Muntaner eren cinc coses. Ser prop de casa; fer classe, i amb llibertat d'ensenyament (amb relació als centres privats); el sou, no pas alt però suficient; el prestigi social, ai!, que en el seu temps tenien els professors, i els períodes de vacances que li permetien treballar en la recerca, posem, de la seva tesi doctoral, *Geografia del Alto Ampurdán* («Pirineos», 1963-1964), o catalitzar les coses del «seu» Institut d'Estudis Empordanesos. Un pla de vida que seguí, com era ell, ordenadament.

Festival del Circ Ciutat de Figueres

| Parlant de l'institut Ramon Muntaner, s'escau que n'ha estat alumne Genís Matabosch, director del Festival, que ha recollert un altre gran èxit: 75 artistes arribats de 14 països i que han presentat 24 actuacions inèdites a Europa; 30.000 entrades per a 10 funcions per al públic en general i set més per a escolars; una web en quatre idiomes: català, castellà, francès i anglès; cada vegada més francesos i barcelonins que arriben en TGV, a més de la gentada local...

EL BAIX EMPORDÀ

puri abarca

Què hem de fer amb la casa de Rodoreda?

| Els propietaris de la casa El Senyal Vell, de Romanyà de la Selva (on l'escriptora catalana Mercè Rodoreda va passar llargues temporades mentre construïa el seu propi habitatge en el mateix poble), la posen a la venda. L'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro (terme al qual pertany Romanyà) ja ha dit en reiterades ocasions que no té diners per comprar la casa, actitud comprensible davant la crítica situació de les finances locals (endèmica en aquest nivell de l'administració i agreujada per la crisi econòmica global) i l'augment de necessitats socials en els municipis. Altres administracions tampoc han mostrat interès a efectuar-ne la compra, i la Fundació Mercè Rodoreda s'ho rumia, tot i que adverteix que sola no podrà assumir el cost total d'una iniciativa que hauria d'incloure un projecte museogràfic, obres a la casa i serveis complementaris, com ara la contractació de personal.

A Romanyà, Mercè Rodoreda hi va escriure algunes de les seves obres més reconegudes, com *Mirall trencat* (1974) o els viatges de *Viatges i flors*. Es va inspirar en els paisatges que l'en-

>> *Empress durant la seva actuació al Festival del Circ Ciutat de Figueres.*

MANEL SALA

voltaven, en la gent del lloc i en la pau i tranquil·litat que hi respirava. Està clar que, mirat fredament, la compra d'aquesta casa on va viure Rodoreda es tracta d'una mera transacció immobiliària, i que ara mateix no se la pot considerar un equipament. Però aquest llogarret forma part de la història de la literatura catalana i, ni que sigui per inspirar futures generacions, el país no se l'hauria de deixar perdre. La famosa autora de *La plaça del diamant* així ho hauria volgut, segurament, i no per vanitat, sinó per amor a la literatura i a la terra. No cal fer-ne un santuari, però sí que seria interessant convertir la casa i el seu entorn en una part més del nostre patrimoni, perquè, com ha passat en tants altres casos, no caigui en l'oblit.

La Biblioteca Comarcal de la Bisbal | Ja fa temps que un nombrós grup de veïns de la Bisbal d'Empordà es manifesta per reclamar l'acabament de les obres de la Biblioteca Comarcal a la població. Una sentència judicial de finals del 2013, emesa arran d'una denúncia d'un veí, obligava a enderrocar una part de l'edifici, encara en obres.

L'Ajuntament es veia obligat a complir-la, però els veïns reclamaven que no es fes l'enderroc i que es trobessin, on sigui, recursos per acabar un equipament que consideren molt necessari per a la població i per a la comarca. I tenen raó. Ja sabem que els ajuntaments no tenen diners, però no

hi ha cap administració que es pugui fer càrrec, amb el sistema que sigui, de donar sortida a aquest equipament cultural? Ho demanen els mateixos veïns, que n'han de ser els usuaris. I no demanen res per interessos personals. Reclamen una oportunitat per enriquir-se culturalment. Trobar una solució no ha de ser tan difícil.

LA CERDANYA

sandra adam

Som el Baridà | A Cerdanya estem d'enhorabona, ja que el Baridà per fi compta amb un web que consolida el projecte cultural i turístic d'aquesta zona, compresa entre la Cerdanya i l'Alt Urgell. Al segle XXI, que passa entre pantalles d'ordinador, és important situar-se a la xarxa amb un web fàcil de manejar i molt ric en continguts.

Al web www.elbarida.cat es pot trobar tot el que cal saber per conèixer pobles com Arsèguel, Cava, Lles de Cerdanya, el Pont de Bar o Montellà i Martinet. A través d'una descripció rica en continguts però alhora curada i entenedora, se'ns explica la història de tots aquests racons de la serralada del Cadí, nuclis rurals del nostre entorn que d'aquesta manera prenen protagonisme.

A més, gràcies al web podem seguir les iniciatives a les quals el Baridà

s'adscriu, com les viles florides o les fires que s'hi celebren. El web, que és d'un gust exquisit, ens ensenya que el Baridà és molt més del que ens pensem, ja que a través dels eixos de la història, la cultura, el camp, la natura, el paisatge i la festa ens dibuixa l'escenari ideal on escapar-se per desconnectar de la rutina imposada. Això ho fa d'una manera ben especial: mostrant tots els eixos del seu calidoscopi sense haver de renunciar a la seva originalitat.

El passeig de Rigolisa | Sembla que ara sí, l'Hospital Transfronterer de la Cerdanya obrirà les portes aquest estiu. De l'hospital ja se n'ha parlat molt, però no gaire ningú parla de l'entorn on s'emplaça. Des que es va decidir construir-lo a la zona de Rigolisa, el sector ha perdut en tranquil·litat i bellesa.

Rigolisa era un nucli disseminat a tocar de la frontera. Constava d'un parell de masos i d'una església que, a uns dos quilòmetres de Puigcerdà, feien les delícies d'aquells a qui agrada passejar per vells camins a la vora dels camps. Prou lluny per desconnectar del poble però prou a prop per anar-hi a peu. Molta gent surt a passejar per aquest paratge, però ja no és el que era.

Des que l'hospital va aterrar en aquestes contrades, molts arbres que resseguien els camps han estat talats, i els camins es troben descuidats, amb bancs trencats i escombraries. A més, la brossa de les obres ha anat a parar arreu, i l'impacte de les excavadores

>> *La Biblioteca Comarcal de la Bisbal, encara a mig fer. Cartell reivindicatiu.*

